ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Communications, le 25 octobre 1979, d'une demande d'avis sur un projet de loi "modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968", a donné le 28 novembre 1979 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 25e oktober 1979 door de Minister van Verkeerswezen verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet "tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968", heeft de 28e november 1979 het volgend advies gegeven :

## EXAMEN DES ARTICLES.

### Article 2.

La seconde phrase du 2° serait mieux rédigée comme suit :

"Le Roi peut dispenser de cette obligation quand la demande tend à obtenir un permis de conduire valable uniquement pour la conduite d'un cyclomoteur".

### Article 3.

La fin de l'article 31 en projet serait mieux rédigée comme suit :

" ... ou refuse de présenter lesdits documents conformément à l'article 22, lorsqu'ils lui sont réclamés".

### Article 4.

Il serait préférable d'écrire : "alinéa 3 de la même loi" plutôt que "avant-dernier alinéa de la même loi".

### Article 5.

L'article 65 en projet reprend, dans une autre rédaction, les dispositions de l'article 65 de la

loi coordonnée, en prévoyant, toutefois, que la somme peut être perçue, soit immédiatement, soit dans un délai déterminé par le Roi. Mais il y ajoute une disposition relative à la perception d'une somme lorsque l'auteur de l'infraction n'a pas de domicile ou de résidence fixe en Belgique.

Si l'auteur de l'infraction refuse le paiement immédiat, il doit déposer une consignation destinée à couvrir l'amende et les frais de justice éventuels. A défaut de consignation, le véhicule est retenu.

Expliquant la situation à laquelle le projet entend remédier, l'exposé des motifs parle de "conducteurs de véhicules immatriculés à l'étranger" et de "conducteurs étrangers". L'article 65 en projet vise l'auteur de l'infraction qui "n'a pas de domicile ou de résidence fixe en Belgique".

Ces différentes expressions n'ont pas la même portée. Le conducteur d'un "véhicule immatriculé à l'étranger" peut être de nationalité belge ou étrangère; le "conducteur étranger" peut conduire un véhicule immatriculé en Belgique ou à l'étranger; celui qui "n'a pas de domicile ou de résidence fixe en Belgique" peut être Belge ou étranger.

Selon les explications du fonctionnaire délégué, le projet, dans l'intention du Gouvernement, vise toute personne, belge ou étrangère, qui n'a pas de domicile ou de résidence fixe en Belgique.

.../...

L'exposé des motifs n'est, dès lors, pas conforme à l'intention du Gouvernement. Afin d'éviter toute difficulté d'interprétation, sa rédaction doit être modifiée.

+

Au paragraphe ler, alinéa 2, les mots "habilités pour l'application de la procédure prévue au présent article" seraient heureusement remplacés par "chargés de l'application du présent article et des mesures prises pour son exécution".

Au paragraphe 3, alinéa ler, il serait préférable d'écrire :

" ... il doit consigner entre les mains des fonctionnaires ou agents visés au paragraphe ler une somme destinée à couvrir l'amende et les frais de justice éventuels".

Les deuxième et troisième alinéas de ce paragraphe seraient mieux rédigés comme suit :

"Le véhicule conduit par l'auteur de l'infraction est retenu aux frais, risques et périls de celui-ci jusqu'à remise de la consignation.

.../...

Le montant de la somme à consigner ainsi que les modalités de sa perception sont fixés par le Roi".

Au paragraphe 4, 1°, il faudrait écrire : "la somme perçue ou consignée est imputée ...".

A l'alinéa 2 du même paragraphe, il conviendrait d'écrire : "la somme perçue ou consignée ou le véhicule retenu ...".

Le paragraphe 5 dispose comme suit :

"§ 5. La consignation ou le véhicule retenu sont restitués lorsque l'officier du ministère public compétent renonce à exercer l'action publique ou au moment de la prescription de celle-ci".

Cette disposition recourt à la notion, nouvelle par rapport à l'article 65 actuellement en vigueur, de renonciation par l'officier du ministère public compétent à l'exercice de l'action publique. L'exposé des motifs ne fournit aucune explication sur les motifs de cette introduction ni sur les formes ou la portée de la renonciation.

Il faut se demander notamment si celle-ci, dans l'intention du Gouvernement, a pour effet d'éteindre l'action publique ou si elle a les mêmes conséquences qu'une décision de classement sans suite.

.../...

Sous réserve de cette observation, il y aurait lieu de rédiger le paragraphe 5 comme suit :

"§ 5. La somme consignée ou le véhicule retenu sont restitués lorsque l'officier du ministère public compétent renonce à exercer l'action publique ou lorsque la prescription de celle-ci est acquise".

Article 6.

La nécessité actuelle d'une autorisation de coordination n'est pas évidente.

La loi coordonnée a été modifiée par les lois du 9 juin 1975 et du 9 juillet 1976. Les dispositions de ces lois sont définitivement incorporées dans la loi coordonnée et ne nécessitent donc pas la mise en oeuvre d'une coordination.

Toutefois, la loi du 9 juillet 1976 a abrogé, dans le titre III, le chapitre III comprenant l'article 25, et a supprimé, dans le même titre, l'intitulé "Chapitre IV - Dispositions communes aux permis de conduire et aux licences d'apprentissage".

La seule utilité actuelle d'une coordination serait donc de modifier la numérotation des articles de la loi coordonnée, à partir de l'article 25.

Les inconvénients pratiques d'un tel changement semblent supérieurs aux avantages qui en résulteraient.

---

## ONDERZOEK VAN DE ARTIKELEN.

### Artikel 2.

De tweede volzin van de tekst onder 2° kan beter als volgt worden geredigeerd :

"De Koning kan vrijstelling van deze verplichting verlenen wanneer de aanvraag strekt tot het verkrijgen van een rijbewijs dat uitsluitend geldig is voor het besturen van een bromfiets".

Het tweede lid redigere men zoals de tweede volzin van de thans geldende tekst : "De Koning bepaalt de nadere regelen inzake scholing".

### Artikel 3.

Het ontworpen artikel 31 kan in fine beter als volgt worden geredigeerd :

" ... of weigert die documenten te vertonen overeenkomstig artikel 22, wanneer hem daarom wordt verzocht".

### Artikel 4.

Men schrijve " ... derde lid van dezelfde wet" in plaats van " ... voorlaatste lid van dezelfde wet".

.../...

Artikel 5.

Het ontworpen artikel 65 herhaalt, in andere bewoordingen, de bepalingen van artikel 65 van de gecoördineerde wet; wel stelt het dat de som ofwel onmiddellijk, ofwel binnen een termijn door de Koning bepaald, kan worden geheven. Het voegt er echter een bepaling aan toe betreffende de heffing van een som "indien de overtreder geen woon- of vaste verblijfplaats in België heeft".

Als de overtreder weigert onmiddellijk te betalen, moet hij "een borgstelling storten tot dekking van de geldboete en de eventuele gerechtskosten". Bij gebrek aan consignatie wordt het voertuig ingehouden.

Waar de memorie van toelichting handelt over de toestand welke het ontwerp dient te verhelpen, heeft zij het over "bestuurders van voertuigen die in het buitenland ingeschreven zijn" en over "buitenlandse bestuurders". Het ontworpen artikel 65 doelt op de overtreder die "geen woon- of vaste verblijfplaats in België heeft".

Deze verschillende formuleringen komen niet op hetzelfde neer. De bestuurder van een "voertuig dat in het buitenland ingeschreven is" kan de Belgische of een vreemde nationaliteit hebben; de "buitenlandse bestuurder" kan een in België of in het buitenland ingeschreven voertuig besturen; hij die "geen woon- of vaste verblijfplaats in België heeft" kan Belg of vreemdeling zijn.

.../...

Naar de gemachtigde ambtenaar heeft verklaard, bedoelt de Regering met het ontwerp iedere persoon, Belg of vreemdeling, die geen woonplaats of vaste verblijfplaats in België heeft.

De memorie van toelichting is dus niet in overeenstemming met de bedoeling van de Regering. Opdat geen moeilijkheden bij de interpretatie ontstaan, moet zij anders worden geredigeerd.

+

In paragraaf 1, eerste lid, schrijve men "geldsom" in plaats van "som" en "nadere regelen inzake heffing" in plaats van "heffingsmodaliteiten"; in het tweede lid kunnen de woorden "bevoegd om de procedure voorzien bij dit artikel, toe te passen" gevoeglijk worden vervangen door "belast met de toepassing van dit artikel en van de ter uitvoering ervan genomen maatregelen".

In paragraaf 3, eerste lid, kan gevoeglijk worden gelezen :

"Indien de overtreder geen woonplaats of vaste verblijfplaats in België heeft en de voorgestelde geldsom niet onmiddellijk betaalt, moet hij aan de in paragraaf 1 bedoelde ambtenaren en beambten een geldsom in consignatie geven tot dekking van de geldboete en de eventuele gerechtskosten".

.../...

Het tweede lid (in de Nederlandse tekst van het ontwerp de tweede volzin van het eerste lid) en het derde lid van die paragraaf kunnen beter als volgt worden geredigeerd :

"Het door de overtreder bestuurde voertuig wordt op diens kosten en risico ingehouden tot de geldsom in consignatie gegeven is.

Het bedrag van de in consignatie te geven geldsom en de nadere regelen inzake heffing worden door de Koning bepaald".

In paragraaf 4, 1°, moet worden gelezen : "dan wordt de betaalde of in consignatie gegeven geldsom afgetrokken van ...".

In het tweede lid van dezelfde paragraaf leze men : " ... wordt de betaalde of in consignatie gegeven geldsom of het ingehouden voertuig teruggegeven".

Paragraaf 5 luidt als volgt :

"De borgstelling of het ingehouden voertuig wordt teruggegeven wanneer de bevoegde ambtenaar van het openbaar ministerie afziet van het instellen van de strafvordering of op het ogenblik van de verjaring van deze vordering".

.../...

Deze bepaling werkt met een nieuw begrip dat niet voorkomt in het thans geldende artikel 65, met name het afzien, door de bevoegde ambtenaar van het openbaar ministerie, van het instellen van de strafvordering. De memorie van toelichting geeft geen nadere uitleg over de redenen van dat novum noch over de vormen of de draagwijdte van de afstand van de strafvordering.

De vraag is namelijk of de Regering daarmede bedoelt dat de strafvordering vervalt dan wel of de afstand dezelfde gevolgen heeft als een beslissing tot seponering.

Onder voorbehoud van deze opmerking zou paragraaf 5 als volgt moeten worden geredigeerd :

"§ 5. De in consignatie gegeven geldsom of het ingehouden voertuig wordt teruggegeven wanneer de bevoegde ambtenaar van het openbaar ministerie afziet van het instellen van de strafvordering of wanneer deze verjaard is".

Artikel 6.

Het is niet zo vanzelfsprekend dat aan een machtiging tot coördinatie behoefte zou bestaan.

.../...

De gecoördineerde wet is gewijzigd door de wetten van 9 juni 1975 en 9 juli 1976. De bepalingen van die wetten zijn definitief in de gecoördineerde wet opgenomen en maken derhalve geen nieuwe coördinatie noodzakelijk.

De wet van 9 juli 1976 heeft echter in titel III het derde hoofdstuk, bevattende artikel 25, opgeheven en heeft in dezelfde titel het opschrift "Hoofdstuk IV.- Gemeenschappelijke bepalingen voor rijbewijzen en leervergunningen" opgeheven.

Thans zou het enige nut van een coördinatie er dus in bestaan dat de artikelen van de gecoördineerde wet vanaf artikel 25 worden vernummerd.

Een zodanige wijziging lijkt in de praktijk meer bezwaren dan voordelen te zullen opleveren.

- - - - - -

La chambre était composée de

Messieurs : P. TAPIE, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

H. ROUSSEAU, conseillers d'Etat,
Ch. HUBERLANT, staatsraden,

R. PIRSON, assesseurs de la section de législation,
F. RIGAUX, bijzitters van de afdeling wetgeving

Madame : J. TRUYENS, greffier.
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE.

Le rapport a été présenté par M. J. COOLEN, premier auditeur.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. TAPIE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. COOLEN, eerste auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. TRUYENS. P. TAPIE.